

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzzs.si

**NAVODILO ZA OBVEZNO ZAVAROVANJE TUJCEV PO 01.09.2015
prečiščeno besedilo 4
junij 2018**

Pravna podlaga:

- 1. Zakon o zaposlovanju, samozaposlitvi in delu tujcev (ZZSDT)*
- 2. Zakon o zaposlovanju in delu tujcev (ZZDT-1)*
- 3. Sporazum o zaposlovanju državljanov BIH v RS*

Navodilo	september 2015	Valentina Vehovar
Verzija 2	oktober 2015	Valentina Vehovar
Verzija 3	maj 2016	Valentina Vehovar
Verzija 4	januar 2018	Valentina Vehovar
Verzija 5	junij	Metka Pipan

Vsebina

1. PRAVNA PODLAGA ZA UREJANJE ZAVAROVANJ TUJCEV, KI ZA DELO V RS POTREBUJEJO USTREZNO DOVOLJENJE, PO 1.9.2015	4
1.1 Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev – od 1.9.2015 dalje.....	4
1.2 Zakon o zaposlovanju in delu tujcev - prehodno obdobje.....	4
1.3 Sporazum med Vlado RS in Svetom ministrov Bosne in Hercegovine o zaposlovanju državljanov Bosne in Hercegovine (BiH) v RS	5
3.1 Preglednica pravnih podlag za urejanje zavarovanj tujcev, ki za delo v RS potrebujejo dovoljenje, po 1.9.2015	7
4. ZAKON O ZAPOSLOVANJU, SAMOZAPOSLOVANJU IN DELU TUJCEV, ZAKON O TUJCIH	8
4.1 Splošno.....	8
4.2 Dovoljenje za sezonsko delo, ki ne presega 90 dni (ZRSZ).....	10
4.3 Tujci, ki za delo v RS ne potrebujejo soglasja ZRSZ	10
5. TUJEC, KI PRIDOBI ENOTNO DOVOLJENJE, MODRO KARTO EU ALI DOVOLJENJE ZA SEZONSKO DELO	11
5.1 Osebe v delovnem razmerju	11
5.1.1 Prijava v zavarovanje.....	11
5.1.2 Delovni čas	12
5.1.3 Odjava iz zavarovanja	13
5.2 Opravljanje samostojne dejavnosti kot samostojni podjetniki posameznik	14
5.2.1 Prijava v zavarovanje.....	15
5.2.2 Odjava iz zavarovanja	15
5.3 Opravljanje poklicne dejavnosti.....	16
5.3.1 Prijava v zavarovanje.....	16
5.3.2 Odjava iz zavarovanja	16
5.4 Poslovodne osebe, ki so hkrati družbeniki družb.....	16
5.4.1 Prijava iz zavarovanja.....	17
5.4.2 Odjava iz zavarovanja	17
6. PODALJŠANJE ENOTNEGA DOVOLJENJA, MODRE KARTE, DOVOLJENJA ZA SEZONSKO DELO 18	
6.1 Podaljšanje enotnega dovoljenja in modre karte EU	18
7. PREHODNO OBDOBJE – DELOVNO DOVOLJENJE PO ZZDT-1, SPORAZUMU Z BIH IN VLOGA ZA PRVO IZDAJO ENOTNEGA DOVOLJENJA	18
7.1 Prvo delovno dovoljenje po ZZDT-1 oziroma Sporazumu z BIH, čaka na izdajo prvega enotnega dovoljenja.....	18
7.2 Veljavno delovno dovoljenje po ZZDT-1 oziroma Sporazumu z BIH, veljavno dovoljenje za prebivanje/vložena vloga za podaljšanje dovoljenja za prebivanje (čaka prvo ED)	18
7.2.1 Primeri urejanja zavarovanj	19
7.3 Prenehanje veljavnosti delovnega dovoljenja in vložena vloga za izdajo enotnega dovoljenja.....	21
8. ZAPOSILITEV OZIROMA SAMOZAPOSILITEV NA PODLAGI DOVOLJENJA ZA PREBIVANJA, KI NI BILO IZDANO Z NAMENOM, DA SE TUJEC ZAPOSLE, SAMOZAPOSLE ALI DELA V RS	21
8.1 Zaposlitev po 33. členu ZZSDT	21

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

8.1.1	Prijava v zavarovanje	21
8.1.2	Odjava iz zavarovanja	22
8.1.3	Podaljšanje dovoljenja za prebivanje, ki ni bilo izdano z namenom, da se tujec zaposli, samozaposli ali dela v RS	22
8.2	Samozaposlitev po 34. členu ZZSDT	22
8.2.1	Prijava v zavarovanje	22
8.2.2	Odjava iz zavarovanja	23
8.2.3	Podaljšanje dovoljenja za prebivanje, ki ni bilo izdano z namenom, da se tujec zaposli, samozaposli ali dela v RS	23
9.	PRAVICA DO PROSTEGA DOSTOPA NA TRG DELA	23
10.	PRIMERI, KO TUJEC ZA ZAPOSILITEV IN DELO V RS NE POTREBUJE DELOVNEGA DOVOLJENJA	24
11.	IZPOLNJEVANJE M OBRAZCA in EVIDENTIRANJE PODATKA O VELJAVNOSTI DOVOLJENJA V EVIDENCI OZZ	27
11.1	Izpolnjevanje M-1 obrazca	27
11.1.1	Rubrika 20 – Številka delovnega dovoljenja	27
11.1.2	Rubrika 21 – Iztek zavarovalnih pogojev	27
11.2	Izpolnjevanje M-3 obrazca	28
11.2.1	Rubrika 20 – Številka delovnega dovoljenja	28
11.2.2	Rubrika 21 – Iztek zavarovalnih pogojev	29
11.3	Evidentiranje v evidenco obveznega zdravstvenega zavarovanja	29
12.	Priloga 1 – Vrste dovoljenj in soglasij	30
13.	Priloga 2 – primerjava ZZSDT in ZZDT-1	31
14.	Priloga 3 - konkretni primeri	32

1. PRAVNA PODLAGA ZA UREJANJE ZAVAROVANJ TUJCEV, KI ZA DELO V RS POTREBUJEJO USTREZNO DOVOLJENJE, PO 1.9.2015

1.1 Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev – od 1.9.2015 dalje

S 1.9.2015 se je pričel uporabljati Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Ur. list RS, št. 47/15), s katerim se razširja načelo "vse na enem mestu" na vse tujce, ki so za delo v RS potrebovali delovno dovoljenje in dovoljenje za prebivanje.

Tujci, ki bodo v RS prišli z namenom zaposlitve, samozaposlitve ali dela, bodo pridobili **enotno dovoljenje**, ki bo nadomestilo tako dovoljenje za prebivanje kot delovno dovoljenje.

Načelo »vse na enem mestu« je do 1.9.2015 veljalo za pridobitev dovoljenja za prebivanje iz razloga visokokvalificirane zaposlitve - **modra karta EU**.

Enotno dovoljenje izda upravna enota na podlagi predhodnega soglasja ZRSZ.

Izjema od tega pravila velja za sezonska dela do treh mesecev. V teh primerih ZRSZ izda dovoljenje za sezonska dela do treh mesecev, tujec pa za bivanje v RS ne potrebuje dovoljenja za prebivanja.

O pogojih za ureditev zavarovanja več v poglavju 2 - 6.

1.2 Zakon o zaposlovanju in delu tujcev - prehodno obdobje

S 1.9.2015 se preneha uporabljati Zakon o zaposlovanju in delu tujcev (Ur. list RS 26/11, s spremembami; v nadaljevanju ZZDT-1). Izjema velja za tujce, ki imajo na dan 1.9.2015 veljavno delovno dovoljenje, in sicer do poteka veljavnosti delovnih dovoljenj, izdanih po navedenem zakonu. To pomeni, da bosta določeno obdobje vzporedno obstajala dva sistema urejanja zavarovanj tujcev:

- po novem zakonu – ZZSDT in
- po starem zakonu – ZZDT-1.

Za urejanje zavarovanj tujcev, ki so pridobili delovna dovoljenja po ZZDT-1 se še nadalje uporablja **Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev, ki za opravljanje dela v RS potrebujejo delovno dovoljenje, 2011, neuradno prečiščeno besedilo, št. 5.**

POMEMBNO OPOZORILO!

Vse vloge za izdajo delovnih dovoljenj, ki so bile vložene do 31.8.2015, bo ZRSZ obravnaval in izdajal v skladu z določbami ZZDT-1. Glede na to, da bodo ta delovna dovoljenja izdana po 1.9.2015 bodo lahko tujci, v skladu z določbami ZTuj-2, urejali svoje prebivanje samo na podlagi enotnega dovoljenja. **Delovno dovoljenje bo v postopku izdaje enotnega dovoljenja štel kot soglasje k enotnem dovoljenju** (podobno kot pri dovoljenjih izdanih na podlagi sporazuma z BIH – glej točka 1.4).

Zavezanec mora pri prijavi v obvezno socialno zavarovanje predložiti enotno dovoljenje in delovno dovoljenje (informativnega lista ni).

1.3 Sporazum med Vlado RS in Svetom ministrov Bosne in Hercegovine o zaposlovanju državljanov Bosne in Hercegovine (BiH) v RS 1

1. Splošno

Od 1.3.2013 velja Sporazum o zaposlovanju državljanov BiH v RS, ki celovito ureja pogoje in postopke **zaposlovanja** državljanov BiH v RS. Za ostale oblike dela - samozaposlitev, delo zastopnika, pogodbe civilnega prava - za državljane BiH veljajo enaka pravila kot za tujce, ki za delo v RS potrebujejo dovoljenje. Sporazum ostaja v veljavi tudi po 1.9.2015.

Od 1.9.2015 dalje se postopek zaposlovanja delavcev BiH še nadalje izvaja po Sporazumu, vendar se delovna dovoljenja z veljavnostjo treh let, ki jih bo izdal ZRSZ po Sporazumu, **štejejo kot soglasje k izdaji enotnega dovoljenja** (5. odstavek 37 a. člena ZTuj-2).

Za prvo leto zaposlitve se šteje, da ima delavec dano soglasje za zaposlitev, kar pomeni, da mora biti delavec zaposlen pri delodajalcu, ki je vložil vlogo za izdajo dovoljenja, oziroma pri njegovem pravnem nasledniku. Če delodajalec vloži odjavo iz zavarovanja pred iztekom prvega leta zaposlitve, ob odjavi iz zavarovanja predloži dokazilo o prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

Državljan BiH bo na podlagi tega soglasja pridobil enotno dovoljenje za 1 leto.

Šteje se, da ima državljan BiH soglasje za 3 leta, zato se bo v postopku podaljšanja enotnega dovoljenja štelo, da ima državljan BiH že dano soglasje za obdobje do preteka veljavnosti dovoljenja oz.soglasja.

Državljan BiH je pridobil enotno dovoljenje za obdobje od 1.10.2017 do 30.9.2018.

Prvo enotno dovoljenje se izda največ za eno leto.

Pri urejanju zavarovanja delodajalec poleg pogodbe o zaposlitvi, enotnega dovoljenja predloži delovno dovoljenje.

Če zaprosi za podaljšanje enotnega dovoljenja, sešteje, da je soglasje podano na podlagi že izdanega delovnega dovoljenja.

Pri urejanju zavarovanja delodajalec poleg pogodbe o zaposlitvi, enotnega dovoljenja predloži »staro« delovno dovoljenje.

Državljan BiH je pridobil enotno dovoljenje za obdobje od 1.10.2017 do 30.9.2018.

Delodajalec je za pridobitev delovnega dovoljenja in enotnega dovoljenja predložil pogodbo o zaposlitvi z veljavnostjo enega leta.

POZOR!

Pri urejanju zavarovanja delodajalec predloži pogodbo o zaposlitvi za 3 mesece, iz razloga, da je delavec na poskusnem delu.

NAPAKA!

Delodajalec mora predložiti pogodbo o zaposlitvi najmanj z veljavnostjo enega leta – pogodbo z vsebino, ki je bila podlaga za pridobitev delovnega dovoljenja.

Za ostale oblike dela (samozaposlitev, delo zastopnika, pogodbe civilnega prava) veljajo enaki postopki in dokazila kot so opredeljena po ZZSDT (glej poglavja 2-6).

2. Novosti pri zaposlovanju državljanov BiH v Sloveniji od 1.11.2017 dalje²

¹ Uradni list RS, št. 92/2012

² Zakon o ratifikaciji Sporazuma o spremembah in dopolnitvah sporazuma med vlado RS in svetom ministrov BiH o zaposlovanju državljanov BiH v RS ter protokola o spremembah in dopolnitvah protokola o izvajanju sporazuma med vlado RS in svetom ministrov BiH o zaposlovanju državljanov BiH v RS (Uradni list RS, št.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

V 16. členu Sporazuma so določeni pogoji za prenehanje pogodbe o zaposlitvi:

(1) Če delavec migrant na podlagi prenehanja pogodbe o zaposlitvi izgubi zaposlitev v prvem letu zaposlitve, mora delodajalec o tem pisno obvestiti pristojnega nosilca. Pristojni nosilec sproži vse potrebne postopke za prenehanje veljavnosti dovoljenja in vrnitev delavca migranta v državo izvora, razen v primeru delavca migranta, ki izpolnjuje pogoje za uveljavljanje pravice do nadomestila za brezposelnost.

(2) V primeru iz prvega odstavka tega člena delavcu migrantu, ki je izgubil zaposlitev zaradi izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razlogov na strani delodajalca, dovoljenje v skladu z zakonodajo države zaposlitve ne preneha veljati, če delavec migrant v 30 dneh od prenehanja delovnega razmerja sklene novo pogodbo o zaposlitvi pri drugem delodajalcu in za enako delovno mesto, za katero je bilo dovoljenje izdano, ter se v državi zaposlitve vključi v socialno zavarovanje.

(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena delavcu migrantu, ki je opravljal strokovno zaposlitev, dovoljenje ne preneha veljati, če v 30 dneh od prenehanja delovnega razmerja sklene novo pogodbo o zaposlitvi in se v državi zaposlitve vključi v socialno zavarovanje.

(4) Po prvem letu zaposlitve se mora delavec migrant v primeru izgube zaposlitve zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi in pod pogojem, da ni upravičen do denarnega nadomestila za brezposelnost, v 30 dneh ponovno vključiti v socialno zavarovanje v državi zaposlitve na podlagi nove zaposlitve ali samozaposlitve. V nasprotnem primeru pristojni nosilec sproži vse potrebne postopke za prenehanje veljavnosti dovoljenja in vrnitev delavca migranta v državo izvora.«

Pojasnilo MDDSZ³ o načinu izvajanja drugega odstavka 16. člena Sporazuma:

Delavci migranti, ki se bodo želeli zaposliti pri drugem delodajalcu v skladu z drugim odstavkom 16. člena sporazuma v prvem letu zaposlitve, morajo:

- na pristojni upravni enoti vložiti **vlogo za izdajo pisne odobritve zaradi zamenjave delodajalca**. Vlogi za izdajo pisne odobritve za zamenjavo delodajalca mora vlagatelj, poleg že predvidenih dokazil za zamenjavo delodajalca, dodatno predložiti tudi dokazilo, da je prišlo do izredne odpovedi pogodbe zaposlitve zaradi razlogov na strani delodajalca, v skladu z določbami 111. člena Zakona o delovnih razmerjih.
- **ZRSZ** pa mora v postopku podaje soglasja k pisni odobritvi preveriti pogoje v skladu s tretjim odstavkom 19. člena ZZSDT, brez preverjanja kontrole trga dela. V primeru, da so vsi ostali pogoji izpolnjeni ZRSZ poda **soglasje k pisni odobritvi**.

Dokazila ob prijavi v zavarovanje:

- veljavno enotno dovoljenje za prebivanje in delo,
- delovno dovoljenje izdano na podlagi sporazuma z BIH,
- pisno odobritev za zamenjavo delodajalca in
- informativni list, na katerem so navedeni vsi pogoji in elementi zaposlitve pri drugem delodajalcu.

---

³ Dopis MDDSZ št. 510-63/2009-89, z dne 7.12.2017, Pojasnilo v zvezi z izvajanjem novega 16. člena Sporazuma o zaposlovanju državljanov BIH v RS.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

3. Tabela

Vrste dovoljenj, ki jih pridobijo državljani BIH:

	Postopki uvedeni do 31.8.2015	Postopki uvedeni po 1.9.2015
Pravna podlaga	- Sporazum	- ZTuj-2, Sporazum
Vrsta pravnega razmerja, za katero je potrebno pridobiti delovno dovoljenje	- zaposlitev	- zaposlitev
Vrsta dovoljenja	- delovno dovoljenje z veljavnostjo 3 let - dovoljenje za prebivanje	- delovno dovoljenje z veljavnostjo 3 let, ki se šteje za soglasje - enotno dovoljenje
Kdo izda dovoljenje?	- ZRSZ	- delovno dovoljenje, ki šteje za soglasje - ZRSZ - enotno dovoljenje - upravna enota
Dokazila ob prijavi	- pogodba o zaposlitvi - delovno dovoljenje - dovoljenje za prebivanje	- pogodba o zaposlitvi - delovno dovoljenje, ki šteje za soglasje - enotno dovoljenje
Dokazila ob prijavi po drugem odstavku 16. člena Sporazuma (od 1.11.2017 dalje)	-	- pogodba o zaposlitvi - enotno dovoljenje za prebivanje in delo, - delovno dovoljenje izdano na podlagi sporazuma z BIH, - pisno odobritev za zamenjavo delodajalca in - informativni list, na katerem so navedeni vsi pogoji in elementi zaposlitve pri drugem delodajalcu.
Preverjanje veljavnosti dovoljenja	- Spletni servis ZRSZ	- Papirna dokazila - Spletni servis ZRSZ za delovna dovoljenja

3.1 Preglednica pravnih podlag za urejanje zavarovanj tujcev, ki za delo v RS potrebujejo dovoljenje, po 1.9.2015

Pravne podlage	ZZSDT, ZTuj-2 ⁴	ZZDT-1	ZPPOPGHR	Sporazum o zaposlovanju državljanov BIH
Časovna veljavnost	- od 1.9.2015 dalje	- do izteka veljavnosti DD	- od 1.7.2015 do 30.6.2018	- od 1.3.2013 dalje - za postopke začete po 1.9.2015, se dovoljenje šteje za soglasje
Osebna veljavnost	- tujci, državljani tretjih držav	- tujci, državljani tretjih držav	- državljani Hrvaške in njihovi družinski člani	- državljani BIH, ki se zaposlijo v RS
Vrste pravnih razmerij, za katere je potrebno dovoljenje	- zaposlitev - samozaposlitev - delo	- zaposlitev - samozaposlitev v delo	- zaposlitev za prvi dve leti (21 mesecev) zakonitega prebivanja	a. prvo leto zaposlitve zaposlen pri istem delodajalcu - po prvem letu zaposlitve - prost dostop na trg dela, za preostali čas veljavnosti dovoljenja b. izguba zaposlitve v prvem letu brez krivde - pisna odobritev UE za zamenjavo delodajalca.

⁴ Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 45/2014, 90/2014; v nadaljevanju ZTuj-2)
Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

4. ZAKON O ZAPOSLOVANJU, SAMOZAPOSLOVANJU IN DELU TUJCEV, ZAKON O TUJCIH

4.1 Splošno

Oblike in postopek za izdajo ali podaljšanje enotnih dovoljenj določa ZTuj-2, ZZSDT pa določa pogoje, pod katerimi se tujci lahko zaposlijo, samozaposlijo ali opravljajo delo v RS.

Če je izpolnjen pogoj za zaposlitev, samozaposlitev ali opravljanje dela v RS, ZRSZ izda soglasje, na podlagi katerega upravna enota izda enotno dovoljenje.

Enotno dovoljenje se izda v obliki **izkaznice**.

1. Vrste enotnih dovoljenj (izda upravna enota)

1. Enotno dovoljenje za prebivanje in delo, modra karta EU⁵

Tujci, državljani tretjih držav, za namen zaposlitve, samozaposlitve ali dela, pridobijo:

- enotno dovoljenje za prebivanje in delo in
- modra karta EU,

ki ga izda upravna enota, na podlagi predhodnega soglasja ZRSZ.

2. Enotno dovoljenje zaradi opravljanja dela kot samozaposlena oseba⁶

Tujci, ki se želijo v RS samozaposliti (priglasiti s.p. ali opravljanje poklicne dejavnosti), pridobijo enotno dovoljenje zaradi opravljanja dela kot samozaposlena oseba.

3. Enotno dovoljenje zaradi opravljanja sezonskega dela⁷

Enotno dovoljenje zaradi opravljanja sezonskega dela se izda, če gre za opravljanje sezonskega dela daljšega od 90 dni.

2. Pisna odobritev⁸ (izda upravna enota)

Če bo tujec v času veljavnosti enotnega dovoljenja za prebivanje in delo:

- zamenjal delodajalca,
- delovno mesto pri istem delodajalcu,
- se želel zaposliti pri dveh ali več delodajalcih,

mu bo upravna enota na podlagi soglasja ZRSZ izdala le pisno odobritev, na podlagi predhodnega soglasja ZRSZ. Že pridobljene izkaznice mu do izteka veljavnosti ne bo potrebno menjati.

3. Vrste soglasij (izda ZRSZ)

ZZSDT določa naslednje vrste soglasij k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi glede na namen posamezne zaposlitve, samozaposlitve ali dela tujca:

- soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo,
- soglasje za zaposlitev,

---

⁵ 37. člen ZTuj-2, 39. člen ZTuj-2

⁶ 37. b člen ZTuj-2

⁷ 45. člen ZTuj-2

⁸ 7. točka 4. člena ZTuj-2

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

- soglasje k podalšanju enotnega dovoljenja za namen zaposlitve,
- soglasje k pisni odobritvi na podlagi zaposlitve (izdaja se ob spremembi delovnega mesta, delodajalca ali dela pri ene ali več delodajalcih – odločba upravne enote)
- soglasje k modri karti EU,
- soglasje za usposabljanje in izpopolnjevanje,
- soglasje za individualne storitve tujcev,
- soglasje za zastopnika,
- soglasje za sezonsko delo daljše od 90 dni.

4. Informativni list (izda ZRSZ, vroča upravna enota)⁹

Upravna enota bo tujcu ob vročitvi enotnega dovoljenja za prebivanje ali delo, modre karte EU ali pisne odobritve priložila tudi informativni list, na katerem bodo navedeni vsi pogoji in elementi zaposlitve, opredeljeni s soglasjem ZRSZ.

Število ur delovnega časa na informativnem listu, ki je izdan na podlagi soglasja za zaposlitev:

- če izdano soglasje za zaposlitev s polnim delovnim časom, se podatek delovni čas ne vpiše na informativni list;
- če izdano soglasje za zaposlitev s krajšim delovnim časom po drugem odstavku 16. člena ZZSDT, se v informativni list obvezno vpiše število ur dela s krajšim delovnim časom.

OPOZORILO – pri izdaji informativnega lista lahko pride do napake, da se po pomoti ne vpiše število ur delovnega časa. Če delodajalec zatrjuje, da gre za zaposlitev po drugem odstavku 16. člena ZZSDT, se podatek o delovnem času preveri na ZRSZ. Vsebina pogodbe, ki je priložena k prijavi v zavarovanje mora biti enaka vsebini pogodbe, ki je bila podlaga za izdajo soglasja za zaposlitev.

Na informativnem listu bo navedena tudi številka enotnega dovoljenja, ki ga UE izda. Če bo prišlo do spremembe enotnega dovoljenja, bo UE na informativnem listu popravila/dopisala novo številko ED.

Informativni list je obvezna priloga za ureditev zavarovanja, ne glede na to, ali se zavarovanje ureja na papirnem obrazcu ali elektronsko prek e-VEM.

5. Delovno dovoljenje izdano po ZZDT-1 in delovno dovoljenje izdano po Sporazumu z BIH se šteje za soglasje za izdajo enotnega dovoljenja

- Delovno dovoljenje po ZZDT-1 = soglasje k izdaji ED

V postopku izdaje ali podalšanja enotnega dovoljenja oziroma izdaje pisne odobritve tujcu, ki ima veljavno delovno dovoljenje izdano po ZZDT-1, se v času veljavnosti delovnega dovoljenja šteje, da je soglasje podano¹⁰.

- delovno dovoljenje po Sporazumu z BIH = soglasje k izdaji ED

⁹ 12. člen ZTuj-2

¹⁰Dopis MDDSZ št. 0070-27/2013-99 z dne 19.10.2015, Navodilo za izvajanje določb Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev – prehodno obdobje

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

V postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma izdaje pisne odobritve tujcu, ki ima veljavno delovno dovoljenje izdano po Sporazumu z BIH, se v času veljavnosti delovnega dovoljenja šteje, da je soglasje podano¹¹.

4.2 Dovoljenje za sezonsko delo, ki ne presega 90 dni (ZRSZ)

Če sezonsko delo traja **do 90 dni**, tujec pridobi **dovoljenje za sezonsko delo za čas do treh mesecev**¹². To dovoljenje izda **ZRSZ**.

Tujci, ki bodo pridobili dovoljenje za sezonsko delo ne bodo potrebovali dovoljenja za prebivanje.

Tujci bodo lahko opravljali sezonsko delo na podlagi dovoljenja za sezonsko delo in vizuma za kratkoročno prebivanje (t.i. vizum C). Če tujec za bivanje v RS ne potrebuje vizuma, bo v RS delal in prebival samo na podlagi dovoljenja za sezonsko delo.

V primeru, da sezonsko delo traja več kot 3 mesece, mora tujec pridobiti enotno dovoljenje za delo in zaposlitev, ki se izda na podlagi soglasja ZRSZ za sezonsko delo nad tri mesece.

Dokazila ob prijavi:

- pogodba o zaposlitvi
- dovoljenje za sezonsko delo za čas treh mesecev

	Sezonsko delo traja do 90 dni	Sezonsko delo traja več kot 90 dni
Vrsta dovoljenja	- dovoljenje za sezonsko delo	- enotno dovoljenje za sezonsko delo - soglasje za sezonsko delo
Kdo izdaja	- ZRZS	- Upravna enota
Dokazila ob prijavi v zavarovanje	- Pogodba o zaposlitvi - Dovoljenje za sezonsko delo	- Pogodba o zaposlitvi - Enotno dovoljenje za sezonsko delo - Informativni list, izdan na podlagi soglasja za sezonsko delo
Preverjanje veljavnosti dovoljenja	- Spletni servis ZRSZ	- Papirna dokazila

4.3 Tujci, ki za delo v RS ne potrebujejo soglasja ZRSZ

1. Tujci, ki v RS opravljajo sezonsko delo do treh mesecev na podlagi dovoljenja za sezonsko delo (30. člen ZZSDT) – poglavje;
2. Tujci, ki v RS prebivajo na podlagi dovoljenja za prebivanja, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela (33. člen ZZSDT) – poglavje;
3. Tujci, ki imajo na podlagi svojega statusa prost dostop na slovenski trg dela (6. člen ZZSDT) – poglavje 8;
4. Tujci, ki za zaposlitev in delo v RS ne potrebujejo dovoljenja (drugi odstavek 5. člena ZZSDT) – poglavje 9.

¹¹ 5. odstavek 37 a. člena ZTuj-2

¹² 28. člen ZZSDT

5. TUJEC, KI PRIDOBI ENOTNO DOVOLJENJE, MODRO KARTO EU ALI DOVOLJENJE ZA SEZONSKO DELO

5.1 Osebe v delovnem razmerju

Vrste podlag za zavarovanje: podlaga 001, 002, 013, 016, 029, 034, 036

5.1.1 Prijava v zavarovanje

V skladu s predpisi o delovnih razmerjih lahko tujec sklene pogodbo o zaposlitvi, če ima:

- enotno dovoljenje, modro karto EU ali pisno odobritev (izda upravna enota) ali
- dovoljenje za sezonsko delo (izda ZRSZ)¹³.

Obveznost zavarovanja nastopi **z dnem nastopa dela**, dogovorjenim v pogodbi o zaposlitvi, ki pa je enak ali kasnejši od datuma veljavnosti enotnega dovoljenja, modre karte EU, pisne odobritve oziroma dovoljenja za sezonsko delo.

Dokazila:

a. prva prijava v zavarovanje

- pogodba o zaposlitvi
- enotno dovoljenje oziroma modra karta EU
- informativni list, izdan na podlagi:
  - soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo,
  - soglasja za zaposlitev,
  - soglasja k modri karti EU,
  - soglasja k pisni odobritve na podlagi zaposlitve,
  - soglasja za usposabljanje ali izpopolnjevanje tujcev,
  - soglasja za zastopnika,
  - soglasja za sezonsko delo nad 90 dni.
- delovno dovoljenje za 3 leta za državljane BIH
- delovno dovoljenje po ZZDT-1

OPOZORILO – po 1.9.2015 bodo delodajalci namesto informativnega lista prilagali:

- delovno dovoljenje za 3 leta, ki šteje kot soglasje - za državljane BIH,
- delovno dovoljenje po ZZDT-1, ki šteje kot soglasje k izdaji ED.

*Državljan Srbije pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev od 1.10.2015 do 30.09.2016.
Z delodajalcem A sklene PZ, v kateri je naveden dan nastopa dela 10.10.2015.
Delodajalec ob prijavi v zavarovanje predloži pogodbo o zaposlitvi, ED in IL izdan na podlagi soglasja za zaposlitev.
Datum pričetka zavarovanja je 10.10.2015.*

*Državljan BIH se zaposli pri delodajalcu A.
Delodajalec ob prijavi v zavarovanje predloži pogodbo o zaposlitvi, ED in delovno dovoljenje za 3 leta, ki šteje kot soglasje.
Delodajalec ne prilaga informativnega lista!*

*Državljan Srbije pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (ima »prost dostop na trg«).
Na podlagi tega soglasja lahko prosto izbira delodajalca pri katerem se bo zaposlil. Pogodbo o zaposlitvi sklene z delodajalcem A.
Delodajalec ob prijavi v zavarovanje predloži pogodbo o zaposlitvi, ED in IL izdan na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo.*

¹³ Tujec, ki pridobi dovoljenje za sezonsko delo, ne potrebuje dovoljenja za prebivanje!
Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

b. sprememba delovnega mesta, sprememba delodajalca ali zaposlitev pri več delodajalcih do polnega delovnega časa

- pisna odobritev
- informativni list, izdan na podlagi:
  - soglasja k pisni odobritvi za zamenjavo delovnega mesta,
  - soglasja k pisni odobritvi za zamenjavo delodajalca
  - soglasja k pisni odobritvi za zaposlitev pri dveh delodajalcih

Državljan Srbije pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev na delovnem mestu »prodajalec«.
Ker je zamenjal delovno mesto iz prodajalec v »vodja trgovine« je upravna enota izdala pisno odobritev za zamenjavo delovnega mesta, na podlagi soglasja ZRSZ.
Delodajalec ob prijavi spremembe (M-3) predloži:

- pisno odobritev za zamenjavo delovnega mesta,
- informativni list.

Državljan Srbije pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev pri delodajalcu A od 1.10.2015 do 30.9.2016.
S 1.1.2016 želi zamenjati delodajalca in se zaposliti pri delodajalcu B.
UE izda pisno odobritev za zamenjavo delodajalca na podlagi soglasja ZRSZ.
Delodajalec B ob prijavi v zavarovanje (M-1) predloži:

- pogodbo o zaposlitvi,
- enotno dovoljenje,
- pisno odobritev za zamenjavo delodajalca in
- informativni list.

Državljan Srbije pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev pri delodajalcu A od 1.10.2015 do 30.9.2016.
S 1.1.2016 se želi zaposliti tudi pri delodajalcu B. (zaposlitev pri delodajalcu A in B skupaj polni delovni čas).
UE izda pisno odobritev za zaposlitev pri dveh delodajalcih na podlagi soglasja ZRSZ.
Delodajalec B ob prijavi v zavarovanje (M-1) predloži:

- pogodbo o zaposlitvi za krajši DČ,
- enotno dovoljenje,
- pisno odobritev za zaposlitev pri dveh delodajalcih in
- informativni list.

c. sezonsko delo v kmetijstvu ali gozdarstvu do 90 dni

- pogodba o zaposlitvi
- dovoljenje za sezonsko delo.

Državljan Srbije pridobi dovoljenje za sezonsko delo do 90 dni in se zaposli pri delodajalcu A.
Delodajalec ob prijavi v zavarovanje predloži:

- pogodbo o zaposlitvi,
- dovoljenje za sezonsko delo.

Dovoljenja za prebivanje NE potrebuje!

5.1.2 Delovni čas

Peti odstavek 12. člena ZZSDT določa, da je tujec lahko zaposlen le **za polni delovni čas**.

Izjemoma lahko pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom sklenejo¹⁴:

¹⁴ Pojasnilo ZRSZ (Ana Rigler) poslano po elektronski pošti dne 10.5.2018 OE Kranj:
Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

- tujci z najmanj visokošolsko izobrazbo (na informativnem listu bo vpisano število ur delovnega časa) in
- tujci, ki se jim delovni čas skrajša v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali predpisi o starševskem varstvu.

*Državljan Srbije pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev.
Z delodajalcem A sklene PZ za polni delovni čas.*

*Državljan Srbije pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev za krajši delovni čas, ker ima visokošolsko izobrazbo.
Prijava v zavarovanje s krajšim delovnim časom je pravilna, če je delodajalec ob prijavi predložil informativni list, v katerem je navedeno enako število ur (krajšega) delovnega časa kot na prijavi.*

5.1.3 Odjava iz zavarovanja

Delodajalec je dolžan odjaviti tujca iz obveznega zavarovanja z dnem prenehanja pogodbe o zaposlitvi. Pogodba o zaposlitvi preneha v primerih določenih v 77. členu ZDR-1:

- s potekom časa, za katerega je bila sklenjena,
- s smrtjo delavca ali delodajalca – fizične osebe,
- s sporazumom,
- z redno ali izredno odpovedjo,
- s sodbo sodišča,
- po samem zakonu (119. člen ZDR-1)¹⁵:
  - ko je delavcu vročena odločba o ugotovljeni invalidnosti I. kategorije ali o pridobitvi pravice do invalidske pokojnine postala pravnomočna,
  - z dnem prenehanja veljavnosti enotnega dovoljenja, modre karte EU oziroma dovoljenja za sezonsko delo.

Prenehanje pogodbe o zaposlitvi pred prenehanjem enotnega dovoljenja

Če delavcu preneha pogodba o zaposlitvi pred prenehanjem enotnega dovoljenja (h kateremu ni bilo izdano soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo po 13. členu ZZSDT), delodajalec ob odjavi predloži le dokazilo o prenehanju pogodbe o zaposlitvi. *Po ZZSDT delodajalec ni več dolžan predhodno pridobiti od ZRZS potrdila o odjavi dela tujca!*

*Državljan Srbije je vključen v zavarovanje iz naslova delovnega razmerja pri delodajalcu A na podlagi enotnega dovoljenja izdanega na podlagi soglasja za zaposlitev. Enotno dovoljenje je izdano za eno leto, od 1.10.2015 do 30.9.2016.
Pogodba o zaposlitvi preneha 1.2.2016.
Delodajalec ob odjavi iz zavarovanja predloži dokazilo o prenehanju pogodbe o zaposlitvi.*

POMEMBNO – prehodno obdobje! V primeru, da gre za prenehanje pogodbe o zaposlitvi tujca, ki je pridobil dovoljenje za zaposlitev ali dovoljenje za delo po ZZDT-1, pa mora delodajalec še vedno

Kategorije tujcev, ki so po ZZSDT-UPB2 zaposlene manj kot polni delovni čas, so:

- Tujci, navedeni v 6. členu – prost dostop na slovenski trg dela,
- Tujci navedeni v 33. členu – imajo dovoljenje za prebivanje na drugih podlagah kot sta zaposlitev ali delo (študij, združitev družine...)
- Tujci navedeni v petem odstavku 12. člena (najmanj visokošolska izobrazba, invalidnost, starševstvo)

¹⁵ 119. člen ZDR-1, sprememba 69. člena ZDR-1 in 76. člena ZZSDT.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

predložiti *potrdilo o odjavi dela tujca*, če je pogodba o zaposlitvi prenehala pred iztekom veljavnega dovoljenja.¹⁶

Državljan Srbije je vključen v zavarovanje iz naslova delovnega razmerja pri delodajalcu A na dovoljenja za zaposlitev izdanega na podlagi ZZDT-1, ki velja od 1.2.2015 do 31.1.2016.

Pogodba o zaposlitvi preneha 1.12.2015.

Delodajalec mora skladno s 51. členom ZZDT-1 pri odjavi iz zavarovanja obvezno predložiti potrdilo o odjavi dela tujca, ki ga izda ZRSZ.

UMIK SOGLASJA in ponovna prijava v zavarovanje – 38. člen ZZSDT¹⁷

V primeru, ko je tujec v času veljavnosti enotnega dovoljenja ali pisne odobritve, ki nista izdana na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, objavljen iz obveznih socialnih zavarovanj zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi, ZRSZ tujcu pošlje pisno obvestilo o nameri umika soglasja, ki se tujcu osebno vroči.

Če tujec v 15 dneh od vročitve obvestila zavoda ni ponovno prijavljen v obvezna socialna zavarovanja na podlagi pogodbe o zaposlitvi pri istem delodajalcu in na istem delovnem mestu, zavod soglasje umakne.

Zavod soglasja ne umakne, če delodajalec delavca ponovno vključi v zavarovanje in sicer s prvim naslednjim dnevom po odjavi iz zavarovanja. Po mnenju MDDSZ se mora vzpostaviti neprekinjeno zavarovanje. Ker je prva pogodba o zaposlitvi prenehala, morata delavec in delodajalec skleniti novo pogodbo o zaposlitvi.

Dokazila ob prijavi:

- (nova)pogodba o zaposlitvi
- enotno dovoljenje in informativni list, ki je bil predložen pri prvi prijavi
- poziv ZRSZ tujcu, da si uredi zavarovanje

Državljan Srbije je vključen v zavarovanje iz naslova delovnega razmerja pri delodajalcu A na podlagi enotnega dovoljenja izdanega na podlagi soglasja za zaposlitev. Enotno dovoljenje je izdano za eno leto, od 1.10.2015 do 30.9.2016.

Pogodba o zaposlitvi preneha 1.2.2016. Delodajalec ob odjavi iz zavarovanja predloži dokazilo o prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

ZRSZ delavca obvesti, da bo umaknilo soglasje za zaposlitev, če ne bo ponovno prijavljen v zavarovanje pri istem delodajalcu, na istem delovnem mestu, s prvim naslednjim dnevom po odjavi iz zavarovanja.

Delodajalec ob ponovni prijavi v zavarovanje, z datumom pričetka zavarovanja 2.2.2016, predloži naslednja dokazila:

- novo pogodbo o zaposlitvi, v kateri je dan nastopa dela določen 2.2.2016
- enotno dovoljenje in informativni list, ki je bil predložen pri prvi prijavi
- poziv ZRSZ tujcu, da si uredi zavarovanje.

5.2 Opravljanje samostojne dejavnosti kot samostojni podjetniki posameznik

Vrste podlaga za zavarovanje: 005

¹⁶ Glej Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev, ki za opravljanje dela v RS potrebujejo delovno dovoljenje, 2011, str. 7.

¹⁷ Pojasnilo MDDSZ (Grega Malec) poslano po elektronski pošti dne 1.9.2015: »V zvezi z interpretacijo drugega odstavka 38. člena ZZSDT pojasnjujemo, da je ponovna vključitev v obvezna socialna zavarovanja možna le na podlagi veljavnega ED, podanega informativnega lista, obvestila ZRSZ tujcu ter nove pogodbe o zaposlitvi, ki je sklenjena z istim delodajalcem in na istem delovnem mestu. Zaključek trajanja nove pogodbe o zaposlitvi mora ustrezati koncu veljavnosti ED. Dodatno pojasnjujemo še, da je bil ključni namen predmetne določbe 38. člena ZZSDT v tem, da se tujcu, ob morebitnih napakah pri odjavi iz obveznih zavarovanj, ponovno omogoči vzpostavitev neprekinjenega zavarovanja.«

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

Tujec lahko priglasil opravljanje samostojne pridobitne dejavnosti (s.p.), čeprav še ni pridobil enotnega dovoljenja za samozaposlitev.

Obveznost vključitve v zavarovanje nastopi šele, ko pridobi:

- enotno dovoljenje za samozaposlitev¹⁸ ali
- enotno dovoljenje izdano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo.

5.2.1 Prijava v zavarovanje

Obvezno se zavaruje:

- z dnem vpisa v Poslovni register Slovenije (PRS), če je prijava dejavnosti kasnejša od datuma pridobitve enotnega dovoljenja,
- z dnem nastopa dela, vendar največ od dneva pridobitve enotnega dovoljenja za samozaposlitev, če je bil vpis v PRS izveden pred pridobitvijo enotnega dovoljenja,
- enotno dovoljenje za prebivanje in delo, na hrbtni strani izkaznice pod opombe vpis: samozaposlitev.

Dokazila:

- enotno dovoljenje za samozaposlitev (soglasja za samozaposlitev ZRSZ ne izda, zato se informativni list ne prilaga)
- enotno dovoljenje za prebivanje in delo in informativni list izdan na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev in delo po 13. členu ZZSDT

Državljan Srbije dne 1.10.2015 priglasil s.p. (vpis v PRS) in zaprosil za izdajo enotnega dovoljenja za samozaposlitev. Ker v Sloveniji zakonito prebiva več kot eno leto, s 15.10.2015 pridobi enotno dovoljenje za samozaposlitev. Obveznost zavarovanja nastopi z dnem nastopa dela, največ pa z dnem pridobitve enotnega dovoljenja, to je s 15.10.2015. Rok za nastop dela, ki je določen v 8. členu ZZSDT se na prijavno odjavni službi ZZSZ ne preverja!¹⁹

Državljan Srbije ima enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev in delo. Dne 1.10.2015 priglasil s.p. (vpis v PRS). Obveznost zavarovanja (podlaga 005) nastopi z dnem vpisa v register, če tujec ni v delovnem razmerju (s polnim delovnim časom). Če je tujec že obvezno zavarovan iz naslova delovnega razmerja s polnim delovnim časom, je iz naslova s.p. obvezno zavarovan za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po ZZVZZ (obrazec M12, 10. točka 17. člena ZZVZZ) in ZPIZ-2.

5.2.2 Odjava iz zavarovanja

Obvezno zavarovanje preneha:

- s prenehanjem veljavnosti enotnega dovoljenja, če enotno dovoljenje preneha pred izbrisom samostojnega podjetnika posameznika iz PRS sicer pa
- z dnem izbrisa iz PRS.

Tujcu preneha enotno dovoljenje za samozaposlitev dne 31.12.2016. Obveznost zavarovanja iz naslova s.p. (podlaga 005) preneha z dnem prenehanja enotnega dovoljenja, ne glede na to, da je tujec še vedno vpisan v PRS.

¹⁸ Drugi odstavek 15. člena ZZSDT: «Tujec se lahko samozaposli po enoletnem neprekinjenem prebivanju v RS.»

¹⁹ 8. člen ZZSDT:

(2) V primerih, ko je enotno dovoljenje, modra karta EU ali pisna odobritev tujcu vročena v RS, mora tujec nastopiti delo najkasneje deseti dan od vročitve enotnega dovoljenja, modre karte EU ali pisne odobritve.

(3) V primerih, ko je enotno dovoljenje ali modra karta tujcu vročena izven RS, mora tujec nastopiti delo najkasneje 15. dan od vročitve enotnega dovoljenja ali modre karte EU.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

Tujec ima veljavno enotno dovoljenje za samozaposlitev do 31.12.2016.
Iz PRS se kot s.p. izbriše dne 20.11.2016.
Obveznost zavarovanja iz naslova s.p. (podlaga 005) preneha z dnem izbrisa iz PRS.

5.3 Opravljanje poklicne dejavnosti

Vrste podlaga za zavarovanje: 019

Tujec lahko priglasijo opravljanje samostojne poklicne dejavnosti, čeprav še ni pridobil enotno dovoljenje za samozaposlitev.

Obveznost vključitve v zavarovanje nastopi, ko pridobi:

- enotno dovoljenje za samozaposlitev²⁰ ali
- enotno dovoljenje izdano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo.

5.3.1 Prijava v zavarovanje

Obvezno se zavaruje:

- z dnem vpisa v PRS, če je priglasitev dejavnosti kasnejša od datuma pridobitve enotnega dovoljenja ali
- z dnem nastopa dela, vendar največ od dneva pridobitve enotnega dovoljenja za samozaposlitev, če je bil vpis v PRS izveden pred pridobitvijo enotnega dovoljenja.

Dokazila:

- enotno dovoljenje za samozaposlitev (soglasja za samozaposlitev ZRSZ ne izda, zato se informativni list ne prilaga)
- enotno dovoljenje za prebivanje in delo in informativni list izdan na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev in delo po 13. členu ZZSDT
- enotno dovoljenje za prebivanje in delo, na hrbtni strani izkaznice pod opombe vpis: samozaposlitev.

5.3.2 Odjava iz zavarovanja

Obvezno zavarovanje preneha:

- s prenehanjem veljavnosti enotnega dovoljenja, če enotno dovoljenje preneha pred izbrisom iz PRS sicer pa
- z dnem izbrisa iz PRS, če je izbris pred iztekom veljavnosti enotnega dovoljenja.

5.4 Poslovodne osebe, ki so hkrati družbeniki družb

Vrste podlag za zavarovanje: 040, 112²¹

²⁰ Tretji odstavek 15. člena ZZSDT: Pogoj enoletnega predhodnega prebivanja ne velja tujca, ki je vpisan v poslovni register kot oseba, ki bo opravljala samostojno poklicno dejavnost. Pogoj enoletnega predhodnega prebivanja velja le za s.p. – glej opombo 18.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

Tujci, ki so družbeniki in poslovodne osebe, in za opravljanje poslovodne funkcije nimajo sklenjene pogodbe o zaposlitvi, se obvezno zavarujejo iz naslova družbeništva in poslovođenja, če pridobijo:

- enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zastopnika
- enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo

Če tujec pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zastopnika, bo lahko opravljal poslovodno funkcijo.²²

5.4.1 Prijava iz zavarovanja

Obvezno se zavaruje:

- z dnem vpisa v sodni register kot družbenik in poslovodna oseba, če je tujec pridobil enotno dovoljenje pred vpisom v sodni register,
- z dnem nastopa dela, vendar največ od dneva pridobitve enotnega dovoljenja, če je bil tujec vpisan v sodni register kot družbenik in poslovodna oseba pred pridobitvijo enotnega dovoljenja.

Dokazila:

- Enotno dovoljenje
- Informativni list izdan na podlagi:
  - soglasja za zastopnika
  - soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo.

Državljan Srbije 1.9.2015 ustanovi družbo, v kateri je hkrati poslovodna oseba.

Dne 15.10.2015 pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zastopnika.

Obveznost zavarovanja s podlago 040, 112 nastopi z dnem nastopa dela, največ z dnem pridobitve enotnega dovoljenja, to je s 15.10.2015.

Rok za nastop dela, ki je določen v 8. členu ZZSDT se na prijavno odjavni službi ZZS ne preverja!²³

Če tujec za opravljanje poslovodne funkcije sklene pogodbo o zaposlitvi (na podlagi soglasja za zastopnika lahko sklene le pogodbo o zaposlitvi za poslovodno funkcijo!, ne tudi za tretja dela!), se obvezno zavaruje kot oseba v delovnem razmerju s podlago 001.

Državljan Srbije ima enotno dovoljenje na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev in delo in ustanovi, v kateri je hkrati poslovodna oseba.

Obveznost zavarovanja s podlago 040, 112 nastopi z dnem vpisa kot družbenik in poslovodna oseba v register.

Če tujec za opravljanje poslovodne funkcije sklene pogodbo o zaposlitvi, se obvezno zavaruje kot oseba v delovnem razmerju (podlaga 001)!

5.4.2 Odjava iz zavarovanja

Obvezno zavarovanje preneha:

²¹ Novela ZUTD-D (Ur. list RS, št. 55/17): V 4. členu novele je določeno, da se črta kategorija zavarovancev v zavarovanju za primer brezposelnosti, ki je določena v šesti alineji prvega odstavka 54. člena ZUTD: "poslovodne osebe v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu". Določba je začela veljati 15. dan po objavi, uporabljati pa se začne tri mesece po uveljavitvi zakona. V prehodni določbi (19/3) pa je določeno, da vsi, ki so po navedeni določbi obvezno zavarovani do uveljavitve novele (podlaga 112), ohranijo status zavarovanca v zavarovanju za primer brezposelnosti do prenehanja pravnega razmerja, ki podlaga za zavarovanje.

²² Tujec ustanovi družbo, v kateri je poslovodna oseba, in pridobi enotno dovoljenje na podlagi soglasja zastopnika. Na podlagi enotnega dovoljenja lahko v družbi opravlja le poslovodno funkcijo. Možne oblike zavarovanja:

- za opravljanje poslovodne funkcije sklene pogodbo o zaposlitvi in se zavaruje kot oseba v delovnem razmerju (podlaga 001), ali
- zavaruje se kot družbenik in poslovodna oseba (podlaga 040), vendar lahko v družbi opravlja le poslovodno funkcijo.

²³ Drugi odstavek 8. člena ZZSDT: V primerih, ko je enotno dovoljenje, modra karta EU ali pisna odobritev tujcu vročena v RS, mora tujec nastopiti delo najkasneje deseti dan od vročitve enotnega dovoljenja, modre karte EU ali pisne odobritve.

Tretji odstavek 8. člena ZZSDT: V primerih, ko je enotno dovoljenje ali modra karta tujcu vročena izven RS, mora tujec nastopiti delo najkasneje 15. dan od vročitve enotnega dovoljenja ali modre karte EU.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

- s prenehanjem veljavnosti enotnega dovoljenja, če enotno dovoljenje preneha pred prenehanjem funkcije družbenika oziroma poslovodne osebe,
- z dnem prenehanja status družbenika ali poslovodne osebe, če prenehanje ene od funkcij nastopi pred iztekom veljavnosti enotnega dovoljenja.

*Tujcu preneha enotno dovoljenje izdano na podlagi soglasja za zastopnika dne 31.7.2016.
Obveznost zavarovanja iz naslova družbenika in poslovodne osebe (podlaga 040, 112) preneha z dnem prenehanja enotnega dovoljenja, ne glede na to, da je tujec še vedno vpisan v PRS kot družbenik in poslovodna oseba.*

*Tujec ima veljavno enotno dovoljenje izdano na podlagi soglasja za zastopnika do 31.7.2016.
Poslovodna funkcija mu preneha 30.4.2016.
Obveznost zavarovanja po podlagi 040, 112 preneha z dnem prenehanja poslovodne funkcije, to je 30.4.2016.*

6. PODALJŠANJE ENOTNEGA DOVOLJENJA, MODRE KARTE, DOVOLJENJA ZA SEZONSKO DELO

6.1 Podaljšanje enotnega dovoljenja in modre karte EU

Če tujec ali njegov delodajalec pravočasno, to je pred potekom roka, do katerega velja enotno dovoljenje oziroma modra karta EU, zaprosi za podaljšanje, upravna enota tujcu izda potrdilo o vloženi prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma potrdilo o vloženi prošnji za podaljšanje modre karte EU, na podlagi katerega lahko še naprej dela do pravnomočne odločitve o prošnji (37.a, 39. in 40. člen ZTuj-2). Na podlagi potrdila lahko delajo to, kar so lahko na podlagi pretečenega enotnega dovoljenja oz. modre karte EU.

7. PREHODNO OBDOBJE – DELOVNO DOVOLJENJE PO ZZDT-1, SPORAZUMU Z BIH IN VLOGA ZA PRVO IZDAJO ENOTNEGA DOVOLJENJA

7.1 Prvo delovno dovoljenje po ZZDT-1 oziroma Sporazumu z BIH, čaka na izdajo prvega enotnega dovoljenja

Tujec, ki je pridobil **prvo** delovno dovoljenje po ZZDT-1 ali Sporazumu z BIH lahko prične z delom na podlagi delovnega dovoljenja šele, ko pridobi enotno dovoljenje.

Delovno dovoljenje po ZZDT-1 ali Sporazumu z BIH se šteje za soglasje za pridobitev enotnega dovoljenja.

Za ureditev zavarovanj se uporabijo pravila v poglavju 4.

7.2 Veljavno delovno dovoljenje po ZZDT-1 oziroma Sporazumu z BIH, veljavno dovoljenje za prebivanje/vložena vloga za podaljšanje dovoljenja za prebivanje (čaka prvo ED)

Tujec, ki je pridobil delovno dovoljenje po ZZDT-1 ali Sporazumu z BIH lahko dela na podlagi pridobljenega delovnega dovoljenja. Tujec ima veljavno dovoljenje za prebivanje ali je vložil vlogo za podaljšanje dovoljenja za prebivanje z namenom pridobitve "prvega" enotnega dovoljenja.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

Dejstvo, da je bila pravočasno vložena vloga za izdajo enotnega dovoljenja se v evidenci OZZ izkazuje z datumom 09.09.9999 oziroma zavezanec predloži potrdilo UE o vloženi vlogi za podaljšanje dovoljenja za prebivanje.

Pri urejanju zavarovanj se uporablja Navodilo za urejanje zavarovanj tujcev, prečiščeno besedil 5, 2011.

Izpolnjevanje obrazca M-1/M-3 - delovno dovoljenje:

- v rubriko 20 se vpiše številka delovnega dovoljenja,
- v rubriko 21 pa datum izteka delovnega dovoljenja.

Ko tujec pridobi enotno dovoljenje, mora zavezanec z M-3 obrazcem sporočiti spremembo dovoljenja, ki je podlaga za bivanje in delo.

Izpolnjevanje obrazca M-3 - enotno dovoljenje ali modra karta

- v rubriko 20 vpiše številko enotnega dovoljenja,
- v rubriko 21 pa datum izteka dovoljenja.

Ko tujcu poteče enotno dovoljenje ali modra karta, se podaljšanje zavarovanja ureja skladno s pravili iz 5. poglavja .

7.2.1 Primeri urejanja zavarovanj

7.2.1.1 Podaljšanje dovoljenja za zaposlitev, nadaljevanje zaposlitve pri istem delodajalcu, čaka na izdajo ED

Tujec zaposlen pri delodajalcu A od 17.2.2015.

Delovno dovoljenje za zaposlitev preteče 09.10.2015.

ZRSZ izdal dne 16.9.2015 dovoljenje za zaposlitev - podaljšanje za obdobje od 10.10.2015 do 9.10.2016.

Ureditev zavarovanja:

- podaljšanje zavarovanja

*Delodajalec uredi podaljšanje zavarovanja na podlagi **veljavnega delovnega dovoljenja***

V rubriki 20 se vpiše številka novega delovnega dovoljenja in v rubriki 21 datum izteka veljavnosti delovnega dovoljenja.

- izdano ED

Ko UE izda enotno dovoljenje, mora delodajalec sporočiti spremembo z obrazcem M-3 – v rubriko 20 vpiše številko ED, v rubriko 21 pa datum izteka ED.

7.2.1.2 pridobitev osebnega delovnega dovoljenja, sprememba delovnega mesta pri istem delodajalcu, čaka na izdajo ED

Tujec zaposlen pri delodajalcu A od 13.11.2013 na delovnem mestu prodajalec.

Delovno dovoljenje mu je preteklo 23.9.2015.

ZRSZ izdal osebno delovno dovoljenje za obdobje od 24.9.2015 do 23.9.2018. Delodajalec in tujce na podlagi osebnega delovnega dovoljenja skleneta pogodbo o zaposlitvi za novo delovno mesto vodja prodaje, z datumom nastopa dela 24.9.2015.

Tujec je v postopku pridobitve enotnega dovoljenja.

Ureditev zavarovanja:

- podaljšanje zavarovanja

*Delodajalec uredi podaljšanje zavarovanja na podlagi **veljavnega osebnega dovoljenja**.*

V rubriki 20 se vpiše številka novega osebnega delovnega dovoljenja in v rubriki 21 datum izteka veljavnosti delovnega dovoljenja.

Hkrati delodajalec sporoči spremembo poklica v rubriki 25.

- izdano novo ED

Ko UE izda enotno dovoljenje, mora delodajalec sporočiti spremembo z obrazcem M-3 – v rubriko 20 vpiše številko ED, v rubriko 21 pa datum izteka ED.

7.2.1.3 osebno delovno dovoljenje, sprememba števila ur pri istem delodajalcu, čaka na izdajo ED

Tujec je pridobil osebno delovno dovoljenje za 3 leta od 15.3.2015 do 15.3.2018.

Od 1.4.2015 je zaposlen pri delodajalcu A za 30 ur na delovnem mestu prodajalec.

Tujec je dne 30.9.2015 vložil na UE vlogo za izdajo ED.

Dne 5.10.2015 tujec in delodajalec skleneta novo pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto prodajalec, za polni delovni čas 40 ur.

Ureditev zavarovanja:

- osebno delovno dovoljenje

Delodajalec vložil novo prijavo v zavarovanje in predloži novo pogodbo o zaposlitvi. V rubriko 20 vpiše številko osebnega delovnega dovoljenja, v rubriko 21 pa datum izteka osebnega delovnega dovoljenja.

- izdano novo ED

Ko UE izda enotno dovoljenje, mora zavezanec sporočiti spremembo z obrazcem M-3 – v rubriko 20 vpiše številko ED, v rubriko 21 pa datum izteka ED.

7.2.1.4 Osebno delovno dovoljenje, zaposlitev pri novem delodajalcu, čaka na izdajo ED

Tujec je marca 2015 pridobil osebno delovno dovoljenje za 3 leta od 15.3.2015 do 15.3.2018.

Do 31.5.2015 je bil zaposlen pri delodajalcu A, od 1.6. do 31.8.2015 je bil prejemnik denarnega nadomestila za brezposelnost.

Od 1.9.2015 dalje ni zavarovan in je v postopku pridobitve ED.

Dne 30.9.2015 sklene pogodbo o zaposlitvi, z datumom nastopa dela 1.10.2015.

Ureditev zavarovanja:

- osebno delovno dovoljenje

Delodajalec vložil prijavo v zavarovanje in predloži pogodbo o zaposlitvi. V rubriko 20 vpiše številko osebnega delovnega dovoljenja, v rubriko 21 pa datum izteka osebnega delovnega dovoljenja.

- izdano novo ED

Ko UE izda enotno dovoljenje, mora delodajalec sporočiti spremembo z obrazcem M-3 – v rubriko 20 vpiše številko ED, v rubriko 21 pa datum izteka ED.

7.2.1.5 Delovno dovoljenje po BIH, zaposlitev pri novem delodajalcu, čaka na izdajo ED

Državljan BIH pridobil delovno dovoljenje po Sporazumu za čas od 1.1.2014 do 31.12.2016.

Dovoljenje za bivanje mu je preteklo 15.9.2015 in na dan 15.9.2015 je brez zaposlitve in zavarovanja.

Dne 5.9.2015 je vložil vlogo za izdajo enotnega dovoljenja.

Dne 20.10.2015 se zaposli pri novem delodajalcu. Pogodbo o zaposlitvi lahko sklene na podlagi veljavnega delovnega dovoljenja.

Ureditev zavarovanja:

- delovno dovoljenje po BIH

Delodajalec vložil prijavo v zavarovanje in predloži pogodbo o zaposlitvi. V rubriko 20 vpiše številko delovnega dovoljenja, v rubriko 21 pa datum izteka delovnega dovoljenja.

- izdano novo ED

Ko UE izda enotno dovoljenje, mora delodajalec sporočiti spremembo z obrazcem M-3 – v rubriko 20 vpiše številko ED, v rubriko 21 pa datum izteka ED.

7.2.1.6 Pretečeno dovoljenje za zaposlitev, tujec pridobi osebno delovno dovoljenje, priglasitev s.p., čaka na izdajo ED

Tujec je imel dovoljenje za zaposlitev do 10.9.2015, ko mu je tudi prenehala pogodba o zaposlitvi.

S strani ZRSZ je pridobil osebno delovno dovoljenje od 11.9.2015 do 10.09.2018.

Dne 20.9.2015 priglasil opravljanje dejavnosti kot s.p. (vpis v PRS).

Tujec je vložil vlogo za pridobitev ED.

Ureditev zavarovanja:

- osebno delovno dovoljenje

Tujec se obvezno zavaruje kot samostojni podjetnik posameznik od 20.9.2015 dalje s podlago 005. V M-1 obrazec v rubriko 20 vpiše številko osebnega delovnega dovoljenja, v rubriko 21 pa datum izteka osebnega delovnega dovoljenja.

- izdano novo ED

Ko UE izda enotno dovoljenje, mora zavezanec sporočiti spremembo z obrazcem M-3 – v rubriko 20 vpiše številko ED, v rubriko 21 pa datum izteka ED.

7.3 Prenehanje veljavnosti delovnega dovoljenja in vložena vloga za izdajo enotnega dovoljenja

Če ima tujec zavarovanje urejeno na podlagi delovnega dovoljenja po ZZDT-1 ali Sporazumu z BIH, se pred potekom veljavnosti delovnega dovoljenja vloži na upravni enoti prošnja za prvo izdajo enotnega dovoljenja.

O vloženi prošnji upravna enota tujcu izda potrdilo, na podlagi katerega lahko dela do pravnomočne odločitve o prošnji, pod pogoji, pod katerimi je bilo izdano pretečeno delovno dovoljenje.

8. ZAPOSILITEV OZIROMA SAMOZAPOSILITEV NA PODLAGI DOVOLJENJA ZA PREBIVANJA, KI NI BILO IZDANO Z NAMENOM, DA SE TUJEC ZAPOSLI, SAMOZAPOSLI ALI DELA V RS

8.1 Zaposlitev po 33. členu ZZSDT

V 33. členu ZZSDT je določeno, da se tujci, ki so v RS pridobili **dovoljenje za prebivanje, ki ni bilo izdano z namenom, da se tujec zaposli, samozaposli ali dela v RS**, lahko zaposlijo pod enakimi pogoji kot državljani RS, vendar le na tistih delovnih mestih, kjer ni ustreznih kandidatov.

Primeri dovoljenja za prebivanje, ki ni bilo izdano z namenom, da se tujec zaposli, samozaposli ali dela v RS:

- študija, izobraževanja, specializacije ali strokovnega izpopolnjevanja ter praktičnega usposabljanja ter iz drugih utemeljenih razlogov ali interesa RS,
- družinski član tujca, ki je pridobil dovoljenje za prebivanje zaradi združitve z družino,
- tujci, ki imajo status rezidenta za daljši čas v drugi državi članici EU, idr.

Upravna enota k dovoljenju za prebivanje priloži tudi **informativni list**, na katerem bo *označeno, da gre za primere zaposlitve iz 33. člena ZZSDT* in vsebuje potrebne podatke v zvezi z delovnim razmerjem (delodajalec, delovno mesto, delovni čas). Število ur delovnega časa bo vpisano na informativnem listu.

8.1.1 Prijava v zavarovanje

Obveznost zavarovanja nastopi z dnem nastopa dela, ki je določen v pogodbi o zaposlitvi.

Dokazila:

- pogodba o zaposlitvi
- dovoljenje za prebivanje, ki bo imelo pripis »dostop na trg dela«²⁴

---

²⁴ Pojasnilo MDDSZ (Grega Malec) poslano po elektronski pošti dne 1.9.2015:«V zvezi z izvajanjem 33. člena ZZSDT je potrebno poudariti, da je postopek zamenjave kartice, v primerih zaposlitve tujca z dovoljenjem za prebivanje, ki je izdano iz drugih namenov, določen v 7.-9. odstavku 58. člena ZTuj-2. V praksi bo to pomenilo naslednje, in sicer: v primeru, da v evidenci brezposelnih oseb ni ustreznih kandidatov, ZRSZ pripravi pisno obvestilo in informativni list ter jih posreduje na upravno enoto. Informativni list je vezan na serijsko številko dovoljenja za prebivanje tujca, saj drugih identifikacijskih podatkov o tujcu zaradi varovanja osebnih podatkov na informativnem listu ni. Po zaključku postopka zamenjave izkaznice bo upravna enota izdala novo kartico z novo serijsko številko. Z namenom izogibanja morebitnim težavam pri identifikaciji tujca na ZZS je bilo z MNZ dogovorjeno, da bo upravna enota, ki Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

- informativni list upravne enote, iz katerega bo razvidno, da gre za zaposlitev po 33. členu ZZSDT.

8.1.2 Odjava iz zavarovanja

Delodajalec je dolžan odjaviti tujca iz obveznega zavarovanja:

- z dnem prenehanja pogodbe o zaposlitvi,
- če tujcu preneha dovoljenje za prebivanje pred prenehanjem pogodbe o zaposlitvi, pogodba o zaposlitvi preneha z dnem izteka dovoljenja za prebivanje.²⁵

8.1.3 Podaljšanje dovoljenja za prebivanje, ki ni bilo izdano z namenom, da se tujec zaposli, samozaposli ali dela v RS

Tujec mora pred potekom veljavnosti dovoljenja za prebivanje vložiti prošnjo za njegovo podaljšanje. O vloženi prošnji mu upravna enota izda potrdilo, na podlagi katerega lahko še naprej dela pod istimi pogoji, pod katerimi je na prejšnjem dovoljenju za prebivanje dobil oznako pravice do dostopa do trga dela. Za razliko od postopka pri enotnem dovoljenju ali modri karti EU, to potrdilo o vloženi prošnji velja do **dokončne** odločitve o prošnji (pri enotnem dovoljenju in modri karti EU do pravomočne odločitve o prošnji).

8.2 Samozaposlitev po 34. členu ZZSDT

V 34. členu ZZSDT je določeno, da se tujec z dovoljenjem za začasno prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela, lahko samozaposli po enoletnem neprekinjenem zakonitem prebivanju v Republiki Sloveniji. Pogoj enoletnega predhodnega prebivanja ne velja za tujca, ki je vpisan v poslovni register kot oseba, ki bo opravljala samostojno poklicno dejavnost.

Tujci z dovoljenjem za začasno prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela, opravljajo delo pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.

Tujci naj bi pravico do dostopa na trg dela dokazovali z izkaznico dovoljenja za začasno prebivanje, na kateri je označena navedena pravica. Enako kot to velja pri tč 6.1. vendar POZOR! – MNZ je sprejelo stališče, da se tujcem, ki se v RS samozaposlijo, ne izdaja novih izkaznic, ki bi vsebovale pripis pravica do dostopa na trg dela (kot to velja za delovna razmerja pri točki 6.1).

8.2.1 Prijava v zavarovanje

Tujec z dovoljenjem za začasno prebivanje, ki **ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela**, se lahko samozaposli v RS, pri čemer so predpisani **različni pogoji**, če gre za opravljanje dejavnosti kot samostojni podjetnik posameznik ali iz naslova opravljanja poklicne dejavnosti.

- Samozaposlena oseba, ki je priglasila s.p., lahko opravlja dejavnost samostojnega podjetnika posameznika po preteku enoletnega zakonitega prebivanja v RS.
- Samozaposlena oseba, ki je priglasila poklicno dejavnost, lahko opravlja to dejavnost od dneva prijavitve (ni pogoja enoletnega predhodnega prebivanja).

---

bo izdala novo kartico, informativni list tudi ustrezno povezala z novo serijsko številko izkaznice (nova serijska številka izkaznice bo pripisana tudi na informativni list, ki ga prejme tujec ob izdaji nove kartice)."

²⁵ Pojasnilo MDDSZ (Grega Malec) poslano po elektronski pošti dne 1.9.2015: «V zvezi s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi v primeru, ko dovoljenje za prebivanje preneha veljati pred prenehanjem pogodbe o zaposlitvi pojasnjujemo, da v trenutku, ko dovoljenje za prebivanje preneha, tak tujec avtomatsko postane nezakoniti migrant. ZZSDT v sedmem odstavku 7. člena jasno določa, da morajo imeti tujci, ki so v RS zaposleni, samozaposleni ali delajo urejeno prebivanje v skladu s predpisi, ki urejajo prebivanje tujcev v RS. Z ozirom na navedeno se mora tovrstna zaposlitev obravnavati kot nezakonita zaposlitev v skladu z določbami ZPDZC-1."»

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

Dokazila:

- s.p.: dokazilo da v RS zakonito prebiva najmanj 1 leto²⁶:
  - o z izkaznico dovoljenja za začasno prebivanje,
  - o s potrdilom UE o prijavi prebivanja ali
  - o s podatkom o prijavi prebivališča, ki je evidentirana v evidenci OZZ
- oseba, ki opravlja poklicno dejavnost: dokazilo, da v RS zakonito prebiva.

OPOZORILO:

Dovoljenje za prebivanje je izdano za obdobje, v katerem tujec v RS zakonito prebiva. Prijava prebivališča pa pomeni prijava na določenem naslovu, katera se lahko prijavi največ za eno leto.

Če je oseba pridobila dovoljenje za prebivanje za dve leti: od 1.6.2015 do 1.6.2017, je pogoj zakonitega prebivanja izpolnjen, ne glede na to kdaj in za koliko časa je tujec prijavil prebivališče.

8.2.2 Odjava iz zavarovanja

Zavezanec je dolžan vložiti odjavo iz obveznega zavarovanja:

- z dnem prenehanja statusa samozaposlene osebe,
- če tujcu preneha dovoljenje za prebivanje pred prenehanjem statusa samozaposlene osebe, z dnem prenehanja dovoljenja za prebivanje.

8.2.3 Podaljšanje dovoljenja za prebivanje, ki ni bilo izdano z namenom, da se tujec zaposli, samozaposli ali dela v RS

Tujec mora pred potekom veljavnosti dovoljenja za prebivanje vložiti prošnjo za njegovo podaljšanje. O vloženi prošnji mu upravna enota izda potrdilo, na podlagi katerega lahko še naprej dela pod istimi pogoji, pod katerimi je na prejšnjem dovoljenju za prebivanje dobil oznako pravice do dostopa do trga dela. Za razliko od postopka pri enotnem dovoljenju ali modri karti EU, to potrdilo o vloženi prošnji velja do dokončen odločitve o prošnji (pri enotnem dovoljenju in modri karti EU do pravomočne odločitve o prošnji).

9. PRAVICA DO PROSTEGA DOSTOPA NA TRG DELA

Pravica do prostega dostopa na trg dela pomeni, da tujec v RS lahko opravlja delo, se zaposli ali samozaposli brez delovnega dovoljenja. V 6. členu ZZSDT so našteje kategorije tujcev, ki imajo pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela in vrsta dokazila s katerim pridobljeno pravico dokazujejo.

V skladu z 6. členom ZZSDT imajo pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela:

1. tujec, ki v RS prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje zaradi združitve družine s slovenskim državljanom;
2. tujec, ki v RS prebiva na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje;

²⁶ Elektronsko sporočilo Ana Rigler, ZRSZ, 13.12.2016

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

3. tujec, ki v RS prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje za tujca slovenskega rodu;
4. tujec, ki v RS prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje kot žrtev trgovine z ljudmi;
5. tujec, ki v RS prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje kot žrtev nezakonitega zaposlovanja;
6. tujec, ki mu je v RS priznana pravica do mednarodne zaščite ter njegov družinski član, ki v RS prebiva na podlagi dovoljenja za prebivanje zaradi združitve družine;
7. tujec, ki mu je v RS priznan status osebe z začasno zaščito, kar dokazuje z izkaznico osebe z začasno zaščito;
8. tujec, čigar istovetnost je nesporno ugotovljena in ima v RS status prosilca za mednarodno zaščito, in sicer po devetih mesecih od vložitve prošnje za mednarodno zaščito, če mu v tem času ni bila vročena odločitev pristojnega organa in te zamude ni mogoče pripisati tujcu. Izpolnjevanje navedenih pogojev tujec dokazuje s potrdilom ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

Tabela - prost dostop na trg dela

Kategorije zavarovancev	Vrsta dokazil
Družinski člani slovenskega državljana	Dovoljenje za začasno prebivanje za družinskega člana Vizum D za dolgoročno bivanje
Tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje v RS	Dovoljenje za stalno prebivanje v RS
Tujec slovenskega rodu	Dovoljenje za prebivanje za tujca slovenskega rodu
Žrtve trgovine z ljudmi	Dovoljenje za začasno prebivanje kot žrtev trgovine z ljudmi
Žrtev nezakonitega zaposlovanja	Dovoljenje za začasno prebivanje kot žrtev nezakonitega zaposlovanja
Tujec, s priznano pravico do mednarodne zaščite in njegovi družinski člani	Begunec - dokumenti, izdani na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito; Družinski člani – dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine
Tujec, s priznanim statusom osebe z začasno zaščito	Izkaznica za osebo z začasno zaščito
Tujec, prosilec za mednarodno zaščito	Potrdilo Ministrstva za notranje zadeve

10. PRIMERI, KO TUJEC ZA ZAPOSILITEV IN DELO V RS NE POTREBUJE DELOVNEGA DOVOLJENJA

V drugem odstavku 5. člena ZZSDT je določeno, v katerih primerih tujci za zaposlitev ali delo v RS ne potrebujejo delovnega dovoljenja.

Soglasja ZRSZ oziroma dovoljenja za sezonsko delo v RS ne potrebujejo osebe, ki:

1. so po mednarodnem pravu upravičeni do privilegijev in imunitete ter razpolagajo s posebnim dokumentom, ki ga izda ali evidentira pristojno ministrstvo za zunanje zadeve;
2. opravljajo delo na podlagi ustreznih sporazumov z mednarodnimi organizacijami, sporazumov med pristojnimi institucijami ali v okviru mednarodnih projektov o strokovno tehnični pomoči, izobraževanju, izpopolnjevanju ali raziskovanju;
3. so tuji dopisniki, akreditirani v RS in drugi dopisniki in poročevalci za tuje medije, v času izvajanja dejavnosti obveščanja;

4. opravljajo duhovniški poklic ali redovniško dejavnost v okviru registrirane verske skupnosti in tujce, ki organizirajo oziroma vodijo karitativno in humanitarno dejavnost v okviru priznane humanitarne organizacije ali registrirane verske skupnosti;
5. na podlagi pogodbe z ministrstvom, pristojnim za obrambo, ali ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, opravljajo storitve za potrebe obrambe in varnosti države, in osebe, ki se strokovno izpopolnjujejo na teh področjih;
6. izvajajo interventne storitve v primerih, ko je treba nemudoma zagotoviti storitve tuje pravne osebe ali ustrezno usposobljenega tujca zaradi reševanja življenj, ukrepov, potrebnih za preprečitev ogrožanja zdravja prebivalstva, ali zaradi odprave ali preprečitve gospodarske škode, ki je posledica naravne nesreče;
7. so člani posadke ladij, posadke letal ali opravljajo prevoze v cestnem ali železniškem prometu in so zaposleni pri tujem delodajalcu;
8. so v skladu z zakonom vpisani v sodni register v RS kot ustanovitelji, družbeniki ali člani nadzornih svetov gospodarskih družb za opravljanje dela v tej funkciji in obenem niso vpisani v sodni register kot zastopniki;
9. v RS ne pridobivajo dohodka in neposredno ne opravljajo prodaje ali storitev, temveč zgolj sodelujejo na poslovnih sestankih, vzpostavljajo poslovne stike, vključno s pogajanjem v zvezi z opravljanjem storitev ali dejavnosti, tudi tistih v zvezi s pripravami na tržno prisotnost tujega delodajalca v RS. Tovrstne aktivnosti v državi so časovno omejene na 90 dni v šestih mesecih, šteto od dneva prvega vstopa tujca v RS;
10. kot predavatelji sodelujejo na organiziranih strokovnih srečanjih, predstavljajo znanstvene dosežke ali občasno sodelujejo pri njihovem izvajanju, tujce, ki so njihovo spremljevalno tehnično osebje, ter tujce, ki opravljajo začasno raziskovalno delo (sobotno leto);
11. osebno opravljajo storitve na področju kulture kot udeleženci kulturnih delavnic, srečanj, kolonij ali drugih kulturnih dogodkov ali kot poročevalci o njih; kot sodelavci, ustvarjalci in poustvarjalci s področja glasbene, glasbeno-scenske, plesne in baletne, literarne, fotografske, video in filmske umetnosti, umetnosti elektronskih medijev, vizualne umetnosti, arhitekture in oblikovanja, intermedijske umetnosti, uprizoritvene umetnosti, področja varovanja kulturne dediščine, knjižničarstva in arhivistike, ter tujce, ki so spremljajoče instruktajsko, poročevalsko, organizacijsko in tehnično osebje;
12. sodelujejo na športnih in šahovskih prireditvah;
13. v RS opravljajo raziskovalno delo na podlagi sporazuma o gostovanju z raziskovalno organizacijo iz RS, tujce, ki v RS izvajajo program raziskovalnega dela do največ treh mesecev in imajo v drugi državi članici EU izdano dovoljenje za prebivanje raziskovalca ter tujci, ki imajo status mladega raziskovalca, pridobljen v RS;
14. so poklicni športniki ali zasebni športni delavci in so v RS sklenili pogodbo o sodelovanju s slovenskim klubom ali športno organizacijo s sedežem v RS in so vpisani v razvid poklicnih športnikov ali v razvid zasebnih športnih delavcev, v 90 dneh od dneva prvega vstopa tujca v RS;
15. na območju RS spremljajo oziroma vodijo goste ali skupine gostov iz tujine in so turistični vodniki ali turistični spremljevalci, ki opravljajo dejavnost v skladu z zakonom, ki ureja spodbujanje razvoja turizma, ali gorski vodniki, ki opravljajo dejavnost v skladu z zakonom, ki ureja gorsko vodništvo;
16. v okviru sejmskih ali razstavnih prireditev v RS opravljajo dela postavljanja, opremljanja in razstavljanja opreme in predmetov;
17. so izvajalci cirkuških predstav, delavci v gostujočih zabaviščnih parkih in drugi podobni delavci;

18. na podlagi mednarodnih pogodb, ki zavezujejo RS, ali prava EU uživajo pravico do prostega pretoka delavcev;

V navedeno kategorijo med drugim sodijo:

Kategorije zavarovancev	Vrsta dokazil
Državljanji držav članic EU, EGP in Švicarske konfederacije	Državljanstvo države članice EU, EGP ali Švicarske konfederacije
Družinski člani državljanov držav članic EU, EGP in Švicarske konfederacije, ki nimajo državljanstva države članice EU, EGP ali Švicarske konfederacije	Dovoljenje za začasno prebivanje za družinskega člana ali vizum za dolgoročno bivanje

19. imajo v RS status dijaka ali študenta in na tej podlagi opravljajo začasna in občasna dela v skladu s predpisi, ki urejajo začasna in občasna dela dijakov in študentov, ter tujci, ki na podlagi sporazumov o izmenjavi študentov ali dijakov opravljajo začasna in občasna dela v skladu s predpisi, ki urejajo začasna in občasna dela dijakov in študentov.

V primeru dvoma, ali gre za primere iz prejšnjega odstavka, poda mnenje pristojno ministrstvo, in sicer:

iz 1. točke	ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve
iz 2., 10., 12., 13. in 14. točke	ministrstvo, pristojno za izobraževanje, znanost in šport
iz 3., 4. in 11. točke	ministrstvo, pristojno za kulturo
iz 5. točke	ministrstvo, pristojno za obrambo ali za notranje zadeve
iz 6. točke	ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, za obrambo, za zdravje ali za okolje
iz 7. točke	ministrstvo, pristojno za promet
iz 8., 9., 15. in 16. točke	ministrstvo, pristojno za gospodarstvo
iz 17., 18. in 19. točke	ministrstvo, pristojno za delo

11. IZPOLNJEVANJE M OBRAZCA in EVIDENTIRANJE PODATKA O VELJAVNOSTI DOVOLJENJA V EVIDENCI OZZ

11.1 Izpolnjevanje M-1 obrazca

11.1.1 Rubrika 20 – Številka delovnega dovoljenja

Rubriko je treba izpolniti le ob prijavi tujca, za katerega je bilo po določbah Zakona o zaposlovanju in delu tujcev potrebno pridobiti delovno dovoljenje oziroma je tujec po določbah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev in Zakona o tujcih pridobil:

- delovno dovoljenj po ZTUJ-1 ali Sporazumu z BIH (poglavje 6.2.)
- enotno dovoljenje,
- modro karto EU,
- dovoljenje za sezonsko delo do 90 dni ali
- dovoljenje za začasno prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela.

Če je tujec pridobil delovno dovoljenje po Zakonu o zaposlovanju in delu tujcev, ki se je uporabljal do 31. avgusta 2015, ali Sporazumu z BIH, in še ni pridobil enotnega dovoljenja, je treba vpisati 11-mestno številko delovnega dovoljenja.

Če je tujec pridobil enotno dovoljenje, je treba vpisati številko enotnega dovoljenja tako, da se na prvi dve mesti vpiše ED (enotno dovoljenje), na preostalih 9 mest pa številko enotnega dovoljenja.

Če je tujec pridobil modro karto EU, je treba vpisati številko modre karte tako, da se na prvi dve mesti vpiše MK (modra karta), na preostalih 9 mest pa številko modre karte.

Če je tujec pridobil dovoljenje za sezonsko delo do 90 dni, je treba vpisati 11-mestno številko tega dovoljenja.

Če je tujec imel dovoljenje za začasno prebivanje, ki ni bilo izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela, pa je kasneje pridobil dovoljenje za začasno prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela, je treba vpisati številko novega dovoljenja tako, da se na prvi dve mesti vpiše ZP (začasno prebivanje), na preostalih 9 mest pa številko dovoljenja za začasno prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela.

11.1.2 Rubrika 21 – Iztek zavarovalnih pogojev

Za zavarovanca, za katerega je bila izpolnjena rubrika 20 – Številka delovnega dovoljenja, je treba vpisati datum izteka delovnega dovoljenja oziroma enotnega dovoljenja, modre karte EU, dovoljenja za sezonsko delo oziroma dovoljenja za začasno prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela (DDMMLLLL).

Zavezanec ob prijavi predloži dokazila, ki so navedena v poglavju 3 in 4, ne glede na to ali vlaga prijavo v papirni ali elektronski obliki.

Za preverjanje pravilnosti podatkov v Rubriki 20 in 21 zavezanec ob prijavi predloži:

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

- dovoljenje, na podlagi katerega tujec zakonito dela v RS oziroma
- dokazilo, da ima tujec prost dostop na trg dela oziroma da za delo ne potrebuje dovoljenja.

V kolikor zavezanec ne predloži dokazil, strokovni delavec pridobi podatke iz uradnih evidenc (16. člen Pravil OZZ).

Če se pogodba o zaposlitvi sklepa na podlagi delovnih dovoljenj izdanih po ZZDT-1, delovnih dovoljenj z veljavnostjo 3 let po Sporazumu z BIH se veljavnost delovnih dovoljenj še nadalje preverja prek spletnega servisa z ZRSZ.

11.2 Izpolnjevanje M-3 obrazca

11.2.1 Rubrika 20 – Številka delovnega dovoljenja

Delovno dovoljenje po ZZDT-1, veljavno dovoljenje za prebivanje ali vložena vloga za podaljšanje dovoljenja za prebivanje (poglavje 6.2)

V rubriko 20 je potrebno vpisati 11 mestno številko delovnega dovoljenja, v rubriko 21 – Iztek zavarovalnih pogojev pa datum do katerega delovno dovoljenje velja.

Podaljšanje enotnega dovoljenja, modre karte EU, oziroma dovoljenja za začasno prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela:

Če je podaljšano eno od navedenih dovoljenj, je treba vpisati novo številko dovoljenja, po pravilih, kot je to zapisano pri izpolnjevanju rubrike 20 na obrazcu M-1, v rubriko 21 – Iztek zavarovalnih pogojev pa datum, do katerega novo dovoljenje velja.

Če zavarovancu še ni bilo podaljšano dovoljenje, upravna enota pa je izdala potrdilo o pravočasno vloženi prošnji za njegovo podaljšanje, zavezanec uredi podaljšanje zavarovanja na podlagi tega potrdila, saj le to velja kot dovoljenje za zaposlitev do pravnomočnosti odločbe o prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja ali modre karte EU oziroma do dokončnosti odločbe o prošnji za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela.

V tem primeru se v rubriko 20 vpiše številka dovoljenja, kateremu je potekla veljavnost, v rubriko 21 – Iztek zavarovalnih pogojev pa datum, povečan za dva meseca od prvega naslednjega dne po prenehanju predhodno veljavnega dovoljenja.

Po preteku dveh mesecev je zavezanec dolžan predložiti:

- veljavno dovoljenje, če je postopek že zaključen, ali
- potrdilo upravne enote, da postopek še traja.

V slednjem primeru, se v rubriko 21 ponovno vpiše datum povečan za dva meseca.

Izdaja enotnega dovoljenja po prenehanju veljavnosti delovnega dovoljenja:

Vpiše se številka novega dovoljenja, po pravilih, kot je to zapisano pri izpolnjevanju rubrike 20 na obrazcu M-1, v rubriko 21 - Iztek zavarovalnih pogojev pa datum, do katerega novo dovoljenje velja.

Če zavarovancu še ni bilo izdano enotno dovoljenje, je pa bila pred iztekom veljavnosti delovnega dovoljenja vložena prošnja za izdajo enotnega dovoljenja in upravna enota izdala potrdilo o pravočasno

vloženi prošnji za njegovo izdajo, zavezanec uredi podaljšanje zavarovanja na podlagi tega potrdila, saj le to velja kot dovoljenje za zaposlitev do pravnomočnosti odločbe o prošnji za izdajo dovoljenja. V tem primeru se v rubriko 20 vpiše 11-mestna številka delovnega dovoljenja, kateremu je potekla veljavnost, v rubriko 21 – Iztek zavarovalnih pogojev pa datum, povečan za dva meseca od prvega naslednjega dne po prenehanju predhodno veljavnega dovoljenja.

Po preteku dveh mesecev je zavezanec dolžan predložiti:

- veljavno dovoljenje, če je postopek že zaključen, ali
- potrdilo upravne enote, da postopek še traja.

V slednjem primeru, se v rubriko 21 ponovno vpiše datum povečan za dva meseca.

Podaljšanje dovoljenja za sezonsko delo do 90 dni:

Če je že podaljšano dovoljenje za sezonsko delo do 90 dni, je treba vpisati novo številko dovoljenja, po pravilih, kot je to zapisano pri izpolnjevanju rubrike 20 na obrazcu M-1, v rubriko 21 – Iztek zavarovalnih pogojev pa datum, do katerega novo dovoljenje velja.

Izjema: na podlagi mnenja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je lahko zaradi podaljšane vegetacijske dobe podaljšano dovoljenje za sezonsko delo največ za en mesec nad 90 dni.

11.2.2 Rubrika 21 – Iztek zavarovalnih pogojev

Vpisati je treba datum, do katerega velja delovno dovoljenje po ZZDT-1, enotno dovoljenje, modra karta EU, dovoljenje za sezonsko delo oziroma dovoljenje za začasno prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela (glej navodilo pri rubriki 20 – Številka delovnega dovoljenja).

Zavezanec ob spremembi podatkov v rubriki 20 in 21 predloži dokazila, ki so navedena v poglavju 3 in 4 za prijavo, ne glede na to ali vlaga spremembo v papirni ali elektronski obliki.

Za preverjanje pravilnosti podatkov v Rubriki 20 in 21 zavezanec ob spremembi predloži:

- dovoljenje, na podlagi katerega tujec zakonito dela v RS oziroma
- dokazilo, da ima tujec prost dostop na trg dela oziroma da za delo ne potrebuje dovoljenja.

V kolikor zavezanec ne predloži dokazil, strokovni delavec pridobi podatke iz uradnih evidenc (16. člen Pravil OZZ).

Če se pogodba o zaposlitvi sklepa na podlagi delovnih dovoljenj izdanih po ZZDT-1, delovnih dovoljenj z veljavnostjo 3 let po Sporazumu z BIH se veljavnost delovnih dovoljenj še nadalje preverja prek spletnega servisa z ZRSZ.

11.3 Evidentiranje v evidenco obveznega zdravstvenega zavarovanja

Način evidentiranja v evidenco obveznega zdravstvenega zavarovanja:

Vrsta dovoljenja	Rubrika 20	Rubrika 21
Delovno dovoljenje po ZZDT-1 ali Sporazumu z BIH	11 mestna številka dovoljenja	Datum izteka veljavnosti dovoljenja
Enotno dovoljenje	9 mestna številka enotnega dovoljenja	Datum izteka veljavnosti enotnega dovoljenja.

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

Modra karta	9 mestna številka modre karte	Datum izteka veljavnosti modre karte EU.
Dovoljenje za sezonsko delo do 3 mesece	11 mestna številka dovoljenja za sezonsko delo	Datum izteka veljavnosti dovoljenja za sezonsko delo
Dovoljenje za prebivanje, ki ni bilo izdano z namenom, da se tujec zaposli, samozaposli ali dela v RS	9 mestna številka dovoljenja za prebivanje, na katerem je označena pravica do dostopa na trg dela	Datum izteka veljavnosti dovoljenja za prebivanje.

12. Priloga 1 – Vrste dovoljenj in soglasij

Vrste dovoljenj in soglasij

	Enotno dovoljenje, modra karta, pisna odobritev	Soglasje
Prava podlaga	- ZTuj-2	- ZZSDT
Kdo izdaja?	- Upravna enota	- ZRSZ
Vrste dovoljenj in soglasij	- Enotno dovoljenje za prebivanje in delo (37. člen) - Pisna odobritev	- Soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (13. člen) - Soglasje za zaposlitev (16. člen) - Soglasje k podalšanju enotnega dovoljenja za namen zaposlitve (18. člen) - Soglasje k pisni odobritve na podlagi zaposlitve (19. člen) - Soglasje za usposabljanje ali izpopolnjevanje tujcev (25. člen) - Soglasje za individualne storitve tujcev na podlagi sklenjene civilno pravne pogodbe z naročnikom (26. člen) - Soglasje za zastopnika (27. člen)
	- Enotno dovoljenje za dnevne delovnega migranta (46. člen) ²⁷ - Pisna odobritev	- Soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (13. člen) - Soglasje za zaposlitev (16. člen) - Soglasje k podalšanju enotnega dovoljenja za namen zaposlitve (18. člen) - Soglasje k pisni odobritvi na podlagi zaposlitve (19. člen) - Soglasje za usposabljanje ali izpopolnjevanje tujcev (25. člen) - Soglasje za individualne storitve tujcev na podlagi sklenjene civilno pravne pogodbe z naročnikom (26. člen) - Soglasje za zastopnika (27. člen)
	- Enotno dovoljenje zaradi opravljanja sezonskega dela več kot 3 mesece (45. člen)	- Soglasje za sezonsko delo več kot 3 mesece (28. člen)
	- Enotno dovoljenje zaradi opravljanje dela kot samozaposlena oseba (37.b člen) - Modra karta EU (39. člen)	- Ni soglasja! - Soglasje k modri karti EU (20. člen)

²⁷ Dnevni migranti so tujci, državljani tretjih držav, ki imajo v sosednjih državah RS prijavljeno stalno prebivališče in zanje ne velja Uredba 883/2004.

	-	- Dovoljenje za sezonsko delo do 3 mesece

13. Priloga 2 - primerjava ZZSDT in ZZDT-1

Primerjava soglasij po ZZSDT in delovna dovoljenja po ZZDT-1

ZZSDT	ZZDT-1
soglasje za zaposlitev	dovoljenje za zaposlitev
soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo	osebno delovno dovoljenje z veljavnostjo treh let
soglasje za usposabljanje in izpopolnjevanje	dovoljenje za delo za usposabljanje in izpopolnjevanje tujcev
soglasje za individualne storitve tujcev	dovoljenje za delo za individualne storitve tujcev
soglasje za zastopnika	dovoljenja za delo zastopnikov
soglasje za sezonsko delo nad tri mesece	dovoljenje za sezonsko delo

14. Priloga 3 - konkretni primeri

1. Odjava iz zavarovanja in nova prijava v zavarovanje pri istem delodajalcu na podlagi istega ED in IL

Delodajalec je zaposlil tujca, kateremu je pogodba o zaposlitvi prenehala pred iztekom ED za prebivanje in delo. Po preteku določenega časa, isti delodajalec ponovno vlaga prijavo v zavarovanje (prekinitev zavarovanja) in prilaga isto ED ter IL kot pri prvi prijavi. Po pojasnilu ZRSZ je v primeru, da je takšno ED in soglasje še vedno veljavno, dopustno v času veljavnosti ED ponovno vložiti prijavo v zavarovanje.

(Elektronsko sporočilo Miho Šepec, ZRSZ, 26.1.2017)

2. Zaposlitev po 33. členu ZZSDT, odjava iz zavarovanja povzroči prenehanje IL

S prenehanjem zaposlitve in odjave iz obveznega socialnega zavarovanja, preneha tudi informativni list izdan na podlagi 33. člena ZZSDT.

(Elektronsko sporočilo Ana Rigler, ZRSZ, 13.12.2016)

3. V času veljavnosti IL po 33. členu ZZSDT preneha dovoljenja za prebivanje

3.1. Če v času veljavnosti IL, ki je izdano po 33. členu ZZSDT, preneha dovoljenje za prebivanje, in je tujec zaprosil za podaljšanje dovoljenja za prebivanje, UE za namen podaljšanja zavarovanja ne izda novega IL. Na prvotni informativni list se dopiše številka nove izkaznice, ki ima označeno pravico do dostopa na trg dela.

(Elektronsko sporočilo Grega Malec MDDSZ, 2.9.2016, Tjaša Skedelj, MNZ, 5.9.2016)

3.2. Tujec obvezno zavarovan iz naslova delovnega razmerja. V RS prebiva iz naslova združitve z družino in se zaposli po na podlagi informativnega lista izdanega po 33. členu ZZSDT. Dovoljenje za prebivanje preneha 30.11.2017. IL je še veljaven. Tujec pravočasno vloži vlogo za podaljšanje dovoljenja za prebivanje.

Delodajalec vloži M-3 in podaljša zavarovanje skladno z veljavnimi navodili. Dokazilo: potrdilo o pravočasno vloženi vlogi za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje. (glej pravilo v točki 8.1.3)

4. Oseba brez državljanstva

Oseba brez državljanstva se šteje za tujca, zato mora pridobiti ED za prebivanje in delo ter IL.

5. Zamenjava delodajalca tekom veljavnosti enotnega dovoljenja – kdaj lahko novi delodajalec sklene PZ

Vprašanje ZZS: Oseba je bila na podlagi enotnega dovoljenja zaposlena pri delodajalcu Avtoprevoz JOŽE d.o.o. do 14.10.2016. Odpoved je dal delavec. Prek e-VEM a je bila vložena prijava iz naslova delovnega razmerja pri delodajalcu Avtoprevozništvo FRANC s.p.. z dnem 15.10.2016. Prijavi je priloženo:

Navodilo za obvezno zavarovanje tujcev po 1.9.2015_prečiščeno besedilo junij 2018

- pogodba o zaposlitvi, sklenjena 14.10.2016 z datumom nastopa 15.10.2016,
- odločba UE, izdana 7.11.2016, da se prošnji za zamenjavo delodajalca odobri. Z njo je tudi odločeno, da ostane enotno dovoljenje z veljavnostjo 25.11.2015 - 25.11.2017, v veljavi. V obrazložitvi piše, da je delavec vložil prošnjo za zamenjavo delodajalca 19.10.2016 in da je ZRSZ izdal soglasje k pisni odobritvi zaradi zamenjave delodajalca delavcu pri delodajalcu Avtoprevoznitvo Franc s.p., za čas zaposlitve od 3.11.2016 do oz. za čas veljavnosti enotnega dovoljenja.
- informativni list, izdan 3.11.2016, kjer je zapisano, da se delavcu dovoljuje zaposlitev pri navedenem delodajalcu za čas trajanja enotnega dovoljenja/pisne odobritve, enotno dovoljenje.

Zaprosilo za mnenje ali je možna zaposlitev pri drugem delodajalcu s 15.10.2016 – ko UE odločbe še ni izdala, niti še ni bila vložena prošnja za izdajo pisne odobritve in če ni možna s tem datumom, s katerim je možna?

Odgovor MDDSZ:

Tujec lahko v skladu s petim odstavkom 37. člena Zakona o tujcih zamenja delodajalca le na podlagi pisne odobritve, ki se izda na podlagi podanega soglasja. V tem kontekstu IL ni relevanten dokument. V konkretnem primeru menim, da lahko tujec delodajalca zamenja šele z dnem izdaje/vročitve pisne odobritve (če prav razumem je bila izdana 7.11.2016). Do tega datuma ta tujec pri tem delodajalcu ne sme opravljati dela.

(E- pošta Rok Mihelčič z dne 14.11.2016)

6. DČ zakonec + s.p., dovoljenje za prebivanje zaradi združitve z družino (34. člen ZZSDT)

Tujka je OZZ kot DČ zakonec od 1.1.2016 dalje na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje zaradi združitve z družino. S 1.3.2017 je priglasila s.p. in bila 1.5.2017 pozvana k ureditvi zavarovanja po podlagi 005. Zavarovanka se na vabilo ni odzvala.

Zavarovanka od dneva vpisa kot s.p. v PRS skladno s 1. odstavkom 34. člena izpolnjuje pogoje za prijavo v zavarovanje iz naslova opravljanja samostojne dejavnosti.

Upošteva pravilo prednostnega zavarovanja po sodni praksi, se lastnost zavarovanca kot s.p. po UD prizna šele z dnem izdaje odločbe na prvi stopnji.

7. Ugotavljanje pogoja 1 leta zakonitega prebivanja po 34. členu ZZSDT (samozaposlitev)

Tujec je imel ED za prebivanje in delo na podlagi soglasja za zaposlitev od 1.1.2017 do 31.12.2017, s 1.1.2018 pridobi dovoljenje za prebivanje iz razloga združitve z družino. Dne 15.1.2018 priglasi opravljanje samostojne dejavnosti.

Tujec z dnem vpisa kot samostojni podjetnik posameznik, to je z dnem 15.1.2018 izpolni pogoje za zavarovanje kot s.p. po 5. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (podlaga 005), ker je izpolnil pogoj zakonitega prebivanja 1 leto.

8. ED za samozaposlitev in prijava v zavarovanje iz naslova delovnega razmerja v družbi, v kateri je družbenik in poslovodna oseba

Tujec je v RS priglasi samostojno dejavnost (s.p.) in za prebivanje ter opravljanje dejavnosti pridobil ED za samozaposlitev. Hkrati je tujec tudi družbenik in poslovodna oseba v družbi z omejeno odgovornostjo.

Tujec za opravljanje poslovodne funkcije sklene delovno razmerje in se želi obvezno zavarovati iz delovnega razmerja. Delodajalec (družba) vloži prijavo v zavarovanje (podlaga 001) in kot dokazilo poleg pogodbe o zaposlitvi priloži ED za samozaposlitev.

Zavarovanje iz delovnega razmerja ni dopustno, saj za veljavno sklenitev pogodbe o zaposlitvi potrebuje enotno dovoljenje s soglasjem za zastopnika. Na podlagi enotnega dovoljenja za samozaposlitev in dejstva, da ima priglasi s.p., mora ostati obvezno zavarovan po 5. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (podlaga 005).

9. Zasebno pomožno osebje pri diplomatu - ne potrebuje delovnega dovoljenja (1. točka drugega odstavka 5. člena ZZSDT)

Pogoj iz 1. točke drugega odstavka 5. člena ZZSDT (»Določbe tega zakona se ne uporabljajo za tujce, ki so po mednarodnem pravu upravičeni do privilegijev in imunitete ter razpolagajo s posebnim dokumentom, ki ga izda ali evidentira pristojno ministrstvo za zunanje zadeve;«) je izpolnjen, če tujec razpolaga s posebnim dokumentom: soglasje za opravljanje pridobitve dejavnosti, podlaga zanj pa je ustrezna mednarodna pogodba o zaposlovanju družinskih članov osebja diplomatskega predstavništva oziroma konzulata.

Če tujec uveljavlja izpolnjevanje pogojev po 1. točki drugega odstavka 5. člena ZZSDT je potrebno kot dokazilo ob urejanju zavarovanja predložiti - soglasje MZZ za opravljanje pridobitne dejavnosti.

Če tujec tega soglasja nima, potrebuje soglasje ZRSZ v postopku pridobivanja enotnega dovoljenja.

(Elektronsko sporočilo Grega Malec, MDDSZ, 22.1.2016)